

การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ปัจจัยพันธุ์ลูกผสมปี 2556

ศศิธร วรปิติรังสี^{1/} ทศนีย์ ดวงแยม^{1/} วีระ วรปิติรังสี^{2/} อรุณี ใจเถิง^{1/}

วิมล แก้วสีดา^{1/} ลัดดาวลัย อินทร์สังข์^{3/} ศรีสุดา โท้ทอง^{3/}

บทคัดย่อ

ดำเนินการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ปัจจัยพันธุ์ลูกผสมปี 2556 พันธุ์เชียงราย 1 ที่ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ตั้งแต่ตุลาคม 2561 – กันยายน 2563 วางแผนการทดลองแบบ RCB 5 กรรมวิธี 4 ซ้ำ กรรมวิธีคือเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ที่อุณหภูมิ 5, 10, 15 องศาเซลเซียส, อุณหภูมิห้องและเก็บเมล็ดไว้สภาพสุญญากาศ ปี 2562 ปลุกปัจจัยพันธุ์ในแปลงทดลองเก็บเกี่ยวผลเมื่ออายุ 80-85 วันหลังติดผล สีของผลเป็นสีดำ นำมาผึ่งในที่ร่ม 7 วัน แคะเอาเฉพาะเมล็ดที่อยู่ข้างในนำมาเก็บรักษาตามกรรมวิธี ผลการทดลองพบว่า ก่อนเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ปัจจัยพันธุ์มีเปอร์เซ็นต์ความงอก 96 % เมื่อเก็บรักษานานขึ้นเมล็ดมีความงอกลดลง กรรมวิธีการเก็บเมล็ดไว้ที่อุณหภูมิ 10 องศาเซลเซียส เมล็ดมีความงอกสูงสุด 95% สามารถเก็บรักษาได้นาน 12 เดือน ไม่แตกต่างทางสถิติกับการเก็บที่ 15

รหัสการทดลอง 01-50-59-02-01-00-05-62

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อ.เมือง จ.เชียงราย

^{2/} ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ อ.ฝาง จ.เชียงใหม่

^{3/} สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ

องศาเซลเซียส เปอร์เซ็นต์ความงอก 77.5 % การเก็บเมล็ดไว้ที่อุณหภูมิห้องทั้งในสภาพปกติและสภาพสุญญากาศ เมล็ดสูญเสียความงอกภายใน 3 เดือนของการเก็บรักษา